

מידע על משפחות המייסדים

שם	חיים קולמן	פרידה קולמן
תאריך לידה שנה או תאריך מדויק	15.8.1921	29.10.1923
מקום הלידה ישוב, איזור, מדינה	גלנטה, צ'כוסלובקיה	גלנטה, צ'כוסלובקיה
שנת העלייה	1949	1949
שנת הנשואים	1946	
שנת הגעה לישוב	1949	

תמונות ההורים

שמות הילדים ותאריכי לידתם

- עירית פסקל נולדה ב- 1950
- יגאל קולמן נולד ב- 1956.

ליגאל יש שלושה ילדים – ירון, גיל וג'י ושת' נכדות מבנו ירון.

לעירית יש בת – ענת (גרה בכרם מהר"ל) ושני נכדים.

תקציר ספור חיי האם

גדלה בעיר גלנטה עיירה קטנה ליד העיר ברטיסלבה. כחמישית מתושבי העיר היו יהודים וחיה בה קהילה עשירה בחיי תרבות יהודיים שכללה ישיבה גדולה ומספר בתי כנסת. באפריל 1944 אספו את היהודים לגטו בעיר גלנטה. הגטו היה חצר מקצה הרחוב הראשי לקצהו. זה היה רחוב של משפחות של יהודים. בתים של חדר אחד או שניים. שמו כמה משפחות בבית אחד. משם הסיעו את היהודים לעיירה בשם Nova Zamki. שם ריכזו את כל היהודים מהאזור בבית חרושת ללבנים. לאחר נסיעה של 3 ימים ברכבת הגיעו ב- 14 ביוני 1944 לאושוויץ.

כשהגיעו לאושוויץ (אמי, הוריה וגיסתה עם 2 הילדים) - מנגלה עמד על הרציף ועשה סלקציה. זו הייתה הפעם האחרונה שראתה אותם.

הפרידו את הנשים מהגברים. גלחו את כל השיער מהראשים. לא הרשו להכניס את החפצים האישיים שהביאו איתם ולקחו מהם את הבגדים שבאו איתם ונתנו בגדי אסירים.

שמו 1000 נשים בצריף. ביום אסור היה להיות בצריף. בלילה ישנו כמו סרדינים. ביום היה חם מאוד ובלילה קר מאוד. לא היו מים לשתייה או לרחצה.

כל אחד אסף כלי שבו קבל אוכל פעם ביום. קבלו משקה דלוח כמו מרק שכל אחד קבל ממנו 2-3 לגימות והיה צריך להעביר הלאה.

פעם ביום קבלו חתיכת לחם. קבלו בריום למניעת הוסת וזה גרם לטשטוש ועייפות.

בשלב מסוים אמי חלתה בסקרלטינה (שנית). היא הייתה 6 שבועות בצריף שאליו אספו את כל החולים (פריחה, חום גבוה וכאב גרון). לא נתנו שום טיפול. רק כדי לבדוד. בסוף אוגוסט יצאה מהבידוד והייתה בבלוק 5.

כל פעם היו עושים סלקציה (בעירום). פעמיים נשלחה לגזים וברחה בחזרה.

בספטמבר לקחו אותם לברגן בלזן. גרו באוהלים ביער. האוכל היה סביר יותר מאשר באושוויץ. הצלב האדום רשם את כולם. משם לקחו אותם בתחילת נובמבר לדודרשטט, למחנה עבודה. עבדו בבית חרושת ליצור אקדחים. בעיר הזאת גרו בצריפים ועבדו מ- 6 בבוקר עד 6 בערב. בכל אותו הזמן היו רק בשמלה ללא לבנים. מאוחר יותר קבלו מעילים שהיה עליהם סימן. הלכו בנעלי עץ.

באפריל 1945, הועלו על רכבת ונסעו בה שלושה שבועות. התמלאו בכינים. במאי נסעו לכיוון טרזינשטט אבל בתחנה האחת לפני טרזינשטט, הפציצו את המסילה. בסוף הגיעו לטרזינשטט וב- 9 למאי המלחמה הסתיימה.

קבלו בגדים חדשים, חוטאו מהכינים. היו בכל מקום רשימות של אנשים שמחפשים אותם ומי מחפש. ברשימה היה גם השם של אח של אמי – צבי וולנר. ארגנו רכבת שנסעה לברטיסלבה. קבוצה התארגנה עם אנשים נוספים מגלנטה ואיכשהו חזרו כי לא הייתה רכבת עד גלנטה.

בגלנטה התארגנו אנשים צעירים שחזרו מהמלחמה לקלוט את מי ששרד. הם הקימו מטבח שהזין את האנשים ודאגו לשכן את החוזרים בבתים שלא נבזזו ע"י המקומיים. שם הורי הכירו ואחר כך נישאו בגלנטה ב- 1.9.1946.

האחים של אמה

- צבי וולנר נולד ב- 14.6.1909. עלה אתם לארץ וחי בכרם מהר"ל עד מותו ב- 1993.
- גינה נולדה ב- 26.12.1917. חייתה בהונגריה. בשנות ה-60 עלתה לארץ ונפטרה ב-1984.
- דוד נולד ב-1914 ונפטר ב-1945 אחרי המלחמה ממחלה.
- ישראל נולד 1911 נרצח באושוויץ עם משפחתו ממש לקראת סוף המלחמה ב-1945. היה נשוי + 3 וגר בברון בצ'קוסלובקיה. הוא היה מלמד בחדר.

תקציר ספור חי האב

נולד ב 1921 בעיירה גלנטה שבצ'קוסלובקיה. בשנת 1938 העיר עברה לשליטה של ההונגרים. מאז היו גילויים של אנטישמיות. בשנת 42 בגיל 21 גויס, כמו שאר בני גילו היהודים, למחנה עבודה (למחנות עבודה לקחו רק יהודים). בתחילה עבד בבית חרושת לסוכר בעבודות שחורות וקשות, אחר כך בתחזוקת מסילות ברזל ובסוף עבד בניסור עצים ביערות של הברון אסטרסאזי בעיר טאטא. בדצמבר 1944 כשהחלו הרוסים להתקרב לאזור, תכננו ההונגרים להצמיד את עובדי הכפייה לאושוויץ. בשלב זה החליט אבא לברוח יחד עם חברים נוספים. פגז מרגמה שירו הגרמנים למקום שבו הסתתר בעיר טאטא פצע אותו ברגל ובעזרתם של הונגרים טובי לב הגיע למנזר שאסף אליו חולים ופצועים מהאזור ותפקד כבית חולים. במנזר התעלמו מהעובדה שהוא יהודי משום שעזר לנזירות ולרופאים שהיו שם. כשהרוסים שחררו את המקום הם חשבו שהוא גרמני ורק בזכות הגנתו של רופא שניים הונגרי הוא ניצל מידיהם. במאי עלה על רכבת לבודפשט (חלק ממסילות הברזל הופצץ ולא ניתן היה לנסוע בחופשיות) ומצא שם את אחיו הבכור וביחד חזרו לגלנטה.

הבית של הוריו נתפס על ידי מקומיים ונשדד ונבזז. הוריו ואחותו הבכורה שרה שהייתה נשואה נלקחו לאושוויץ ולא חזרו. אחיו הצעיר משה לא שרד את מחנות העבודה.

בגלנטה הכיר את אמי פרידה והם נשאו ב-1.9.1946.

העליה לארץ

אחיה של אמי – צבי וולנר היה ציוני. למרות שלאחר המלחמה השתקמו, הקימו משפחות והתפרנסו בכבוד ממסחר החליטו לעלות לישראל. מכרו הכול ונסעו ברכבת כשלושה שבועות למחנה מעבר באיטליה. הגיעו לישראל עם האנייה גלילה באפריל 1949. תחילה שוכנו בשער העליה באהלים. אחר כך הועברו למחנה עולים בפרדס חנה שם שוכנו שלוש משפחות באוהל. התנאים היו קשים ביותר. ביום היה חם ומלא זבובים ולא היו תנאים בסיסיים. שם נפטר בנם הבכור יוסף, שנולד בסלובקיה בגיל 9 חודשים. משם הופנו לכרם מהר"ל. בתחילה גרו על הגבעה בבתי נטושים של תושבי הכפר הערבי איגזים. הרפת הייתה במורד הגבעה והדרך אליה הייתה זרועה בקוצים ונחשים. בבוקר מוקדם אבי חלב את הפרות ואחר כך יצא לעבודה כדי שיוכלו להתפרנס. בהתחלה עבד ביעור של הקרן הקיימת. אחר כך עבד בצרכנייה של עין איילה 9 שנים.

החיים כחקלאי במושב היו קשים ותובעניים. קשה מאד היה לקיים משפחה מחקלאות. ב-1962, לאחר שהיו 13 שנים חקלאים עזבו ההורים לקריית מוצקין.

אבי - חיים קולמן נפטר ב- ינואר 2012.

אמי - פרידה קולמן נפטרה ב- דצמבר 2012.

שניהם קבורים בבית העלמין של כרם מהר"ל.

אישור הסוכנות להתיישבות בכרם מהר"ל:

[illegible]

מהסוכנות קבלו את הצרכים הבסיסיים להקמת משק חקלאי: 50 פרגיות, 1 פרה שוויצרית, 1/3 רד, 1/3 כרכרה ו- 1/3 רתמה.

התוספת					
טור א'	טור ב'	טור ג'	טור ד'	טור ה'	חתימות
תאריך הרכוש המושכר	תקופת השכירות	תאריך התחלת השכירות	דמי החדשיים	אסן ותאריכי דמי השכירות	
1 4 131					
50 פנקיות 1 סרה 3 פנ 3 כברה 3 קולין חיה					
1 כז חלק 1 סטה כיסה 10 ק"מ חלק					
72 סטה 12 סטה 9 סטה					

וזזהו "לוצי" – שלישי הפרד עם שלישי העגלה ושלישי הרתמה בהנהגתו של יגאל קולמן.

בתחילה גרו על הגבעה בבתים נטושים:
תמיד ביחד עם משפחת וולנר (צבי וולנר - האח של אמי)

וזזהי הפרה השוויצרית:

הכניסה לבית הקבע בתחילת שנות ה-50:

אבי עבד בנוסף להיותו חקלאי גם בצרכניה:

הלול הראשון:

הלול ה"משודרג" עם כלובי מתכת מודרניים:

נרשם ע"י עיריית פסקל ב-2015.